

Ami pedig az esetleges buktatókat, illetve a továbbfejlődés lehetőségeit illeti, ezek nagyon is összefüggenek. A Mécs-kötet ugyanis leginkább azokkal a novellákkal teremt okot bíráló észrevételekre, amelyekben a korunkra jellemző társadalmi megosztottságot próbálja szemléltetni egy-egy olyan történeten keresztül, amely túlságosan epizodikus és poentírozott ahhoz, hogy elbírja ezt a terhet. Pedig a világ viszonyait párhuzamos történelmi narratívák mentén túlegyszerűsítő gondolkodás alkalmatlanságát az egyszerűsítés eszközével leleplezni kudarcra ítélt kísérlet – ehhez éppen a sematikus látásmód és a valóság összetettsége közötti feszültség megragadása lehetne a megfelelő eszköz. A jó hír viszont az, hogy már a *Gyerekszár* szövegei is egyértelművé teszik: Mécs Anna írásmódjában és a magával hozott élményanyagban nagyon is benne rejlik egy majdani erős, belemenős, mélyre ásó identitáspróza lehetősége. Példaként az *Oszlop a földben* második bekezdése kívánczik ide: „Ez a vallási és származási do-

log egy baromság. Legalábbis nem úgy van, ahogy mindenki gondolja, hogy a származás a véredben, a vallás meg választott. Én származásomat tekintve katolikus vagyok, az zsiher. Minden apai felmenőm buzgó katolikus volt, szinte a plébánián nőttem fel, és habár sose éreztem, hogy igazán oda tartoznék, mégis ők lettek a családom. Előtte néha vágytam rá, bárcsak zsidó lennék, annak van valami íze, valami tragikumja. Zsidónak lenni olyan menőnek tűnt, főleg a kis katolikusokkal szemben. Holott talán csak annyi volt a különbség, hogy ez utóbbi az enyém volt, ami mindig egy kicsit bűdös.”

E pár sornyi szöveg jéghegycsúcsa alatt ott rejtőzik annyi felfejtendő összefüggés és megélt dilemma, valamint olyan érzékletesen sűríti egyetlen személyes helyzetbe az egymást kizáró identitás-narratívák tragikumát, hogy csábító kísérlet eljátszani a gondolattal: milyen lehetne vajon egy jövőbeni Mécs Anna-regény, amelynek éppen ez volna a kezdő bekezdése.

SZEMES PÉTER

Kerék Imre: Mint eleven ígézet

Kiskun Helikon, 2017

SZEMES PÉTER (1979) Kaposvár

Ahogy utóbbi kötetei, az összegyűjtött verseket köreadó *Virágvölgyet* követően megjelent *Dombos út* vagy az *Aranylen*, a hetvenöt év számvetését elvégző *Mint eleven ígézet* is életcsodákkal teljes. Kerék Imre az elmúlás konkolya helyett dús kalászkok, bő termés ígéretét kínáló magot hint lírai szántóföldjén, a Szépség oltókésével nemesíti költői kertje gyümölcsfáit. Könnyed, ám a mesterségbeli tudás birtokában biztos kézzel papírra emelt, veretes sorai azért vethetnek könnyen visszhangot (amint a kötetfedél Egry-képe is megerősíti), s zenélnék hosszan tovább az olvasóban, mert idilli világ, a lélek napsugaras Árkádiája üzenetét hozzák. Amely a szerelem múlhatatlan boldogságával, a természet varázspillanataival, a gyermek- és ifjúkor szívesen idézett emlékeivel, a rendelt és választott mesterek utat mutató példájával teljes – és valóban úgy áll elénk, úgy bűvöl-bájos, „mint eleven ígézet”.

Miként az édes szüzi csókok a kamasz Tituszt (*Első szerelem emléke*), a habokból partra lépő, istennülő kedves a titkon leskelődőt (*Fürdőző lányok, nyári alkonyon*), a kibomló hajkorona látványa, érintése az érett férfiút (*Mint eleven ígézet; Hajnali pasztell-*

kép; Már létem hajnalán). Megkötve szívét és eszét, téphetetlen, örök kötéssel. Hogy tudja, mindig őriznie kell legbelül, ahogy a fa kívül a törzsére vésett drága betűket (*Az a név*). A Másikat megismerve nem vonz már képzeletből szőtt, álomi ideál (*A leggyönyörűbbnek*), sem csábító angyal (*Parafrazis Pierre Emmanuel versére*), elég kegyelemből, hogy az ő szerelme megadatott (*Ősz közepén a Börceháton*). Mert vele nemcsak a közös öröm (*Nocturne* – talán szándékoltan, talán szerkesztői figyelmetlenségből két azonos című vers is szerepel a kötetben, ezek közül a második, *50 miniatűr* ciklusbeliről van szó), az együttes hallgatás is ünnep (*Júniusi idill*), és amint a beteljesült vágy más világba vezet át (*Új dimenziókba*), onnan érkezik a fény, az almafavirágtól a „mandulaívú szemhéjig” röppenni be útját (*Sugár*). Hiába kísérli egybeterelni az elszéledt szavakat, szegényes nyájuk kevés elfogni a szeretett nő mozdulatait, átadni babonázó-vonzó delejét, láttatni a léptei során kiviruló, életszépítő apró csodákat (*Szavak terelője*).

Amelyek mellé a természet változásából, az évszakok körforgásából adódóakat is felelmei. A hol

járatlan (*Orosz tél*), hol csillagos, holdas nyomokkal szórt havas (*Decemberi rajz*), fagyott táj (*Karácsonyi anizs*), téli „álomcsend” (*Szalajka-völgy*) után a kikeleti pezsdülést (*Tavasszal a táj*), a lassan betelő nyár idilli békéjét (*Augusztus, Nyárvég*), s különös súllyal az őszi ragyogást. Ami éppúgy rabul ejt Epidauruszban (*Hellászi ősz*), mint a kőszent vigyázta szülőfaluban (*Őszike*) vagy a hozzá vezető, „keréknyomok-vonalazta” országúton (*Hommage à Jeszenyin*). Dalát tűz duruzsolja (*Éj a pusztán*), tücskök hegedülik (*Őszi tücskök; Őszi síp*), üres mákfejek zörgik (*Éji kert*), akácfa csörgeti rézfílléireivel (*Őszi fa*). A lombhullás szakának még csendje, a prés szüret utáni hallgatása is más (*Október végén*), mint az ugyancsak emberkéz által tönkretett tómeleg (*Vízparton*), letarolt erdő szótlan szégyene (*Hegyoldal*), ahonnan jobb az egykor volt romlatlanságához vonulni vissza.

Még akkor is, ha annak tisztaságára, önfeléd boldogságára árnyékot vet az apa korai halálának nem múló fájdalma (*Egy ukrainai katonasírra; Apám*). Hasonlóképpen, büntudattal áttört szeretettel búcsúzik az édesanyától (*Emberiség*), akinek életében nem adatott meg a munkájával kiérdemelt pihenés (*Pillanatkép anyámról, 1953*). Ám nem csupán a temetőt és a holdat strázsáló magányos fa őrzi emléküket (*Jegenye*), folyton megújítják azt a belül lombozó álomi ágak is (*Diófa*). S kimondatlanul is mindig jelen vannak a karácsonyváró készület birsalma-

illatában, hajnali harangszavában (*Régi adventek*), a megidézett gyermeki élményekben (*Tudod-e feledni?*), a „zöldkor” visszaaranyló lombjaiban (*Egy régi nyírfa emlékére*) éppúgy, mint a somogyi dombok színében (*Nocturne* – ezúttal a *Termő ágak* ciklushoz tartozó), az elfutó vízen csillanó fényben (*A Rinya partján*) vagy éppen az édes trillában (*Gyurgyalag*) és a vándorok égre írt V-jében (*Vadlibák*). Nem véletlenül lesz számára személyes *Tempevölgy* a nem szűnő szeretettel újragondolt vidék.

Mindez pedig a Berzsenyitől Takáts Gyuláig ívelő lírahagyomány megidézésére is csábít. Sőt, a mesterek sorában, e kis verses irodalomtörténetben egy élő kortárs is helyet kapott: Lator László. A Virág Benedek és Kosztolányi emlékének szentelt, a két, időben együtt „csillagzó fényjel” képzett találkozását festő *Két magyar poéta* is igazi remek, a talán legtalálóbb azonban a költő súlyos, fájó hiányát érzékeltető *Áprily visegrádi háza*: „Mióta nem barangol a vidéken: / erdő, hegy titkát ki vallatja ki? – / Gazdátlan járnak inni a Dunára / fogyóhold-agancsú szarvasai.”

Kerék Imre, az életmű újabb értékeként a *Mint eleven ígélet* is igazolja, méltó örököse a nagy elődöknek (az *50 miniatűr* négysorososaival Áprilynak is), éltetője a tőlük kapott tradíciónak. Csak remélni tudjuk, hogy – immár túl a hetvenötön – sokáig szélesre tárva tartja még a kaput, amely poézise fénylő, sugaras világába vezet.

Kedves Olvasóink!

A Kortárs folyóirat aktuális száma az ország fontosabb, nagyobb újságosainál minden hónapban kapható. Az alábbi helyeken biztosan hozzájuthat:

BUDAPEST II. kerület • Széll Kálmán téri metróállomás • Budagyöngye újságos, Szilágyi Erzsébet fasor 121. • **III. kerület** • Flórián üzletközpont, újságos • **IV. kerület** • Újpest Központ metróállomás, újságos • **V. kerület** • Kálvin téri metróállomás, újságos • Városház utca 3–5., újságos • Váci utca 10., újságos • **VI. kerület** • Nyugati tér aluljáró újságárus • **VII. kerület** • Blaha Lujza téri aluljáró újságárus • **IX. kerület** • Határ úti metrómegálló újságárus • **X. kerület** • Árkád bevásárlóközpont, Örs Vezér tér 25/A • **XI. kerület** • Allee bevásárlóközpont, Október 23. utca 6–10. • **XII. kerület** • Déli pályaudvar metrómegálló, újságos • Hegyvidék Bevásárlóközpont, Apor Vilmos tér 11–12. • MOM Park újságos, Alkotás utca 53. • **XIV. kerület** • Sugár bevásárlóközpont, újságárus, Örs vezér tér • **XV. kerület** • Pólus bevásárlóközpont, újságárus, Szentmihályi utca 131. • **DEBRECEN** • Cora, újságos, Kishatár utca • Csapó utca 100., újságárus • Fórum Debrecen, újságos, Csapó utca 30. • **EGER** • Széchenyi út 20. újságárus • **GYŐR** • Révai Miklós utca 4–6., újságárus • Vásárcsarnok, újságárus, Hermann Ottó utca 25. • Győr Plaza, újságárus, Vasvári Pál utca 1/A • **GYULA** • Béke sugárút 12., újságárus • **KAPOSVÁR** • Fő utca 23., újságárus • **KECSKEMÉT** • Március 15. utca 15., trafik • **MISKOLC** • Szinva Park bevásárlóközpont, újságárus, Bajcsy Zsilinszky út 2–4. • **NYÍREGYHÁZA** • Korzó bevásárlóközpont, újságárus, Nagy Imre tér 1. • **PÉCS** • Árkád bevásárlóközpont, újságárus, Bajcsy út 11. • **SOPRON** • Széchenyi tér 13., újságárus • **SZEGED** • Dugonics tér 1., újságárus • Árkád bevásárlóközpont, újságárus, Londoni körút 3. • **SZÉKESFEHÉRVÁR** • Alba Plaza, újságárus, Palotai út 1. • **SZOLNOK** • Pelikán bevásárlóközpont, újságos, Ady Endre utca 15. • **SZOMBATHELY** • MÁV állomás, újságárus • **TATABÁNYA** • Győri út 3., újságárus • **VÁC** • Káptalan utca 3., újságárus • **VESZPRÉM** • Kossuth utca 1., újságárus

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

FELHÍVÁS

a Magyar Művészeti Akadémia
köztestületi tagságára való jelentkezésre

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvénynek megfelelően, a Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagi személyi köre – jogi értelemben – jelentősen kiszélesedett.

A Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagságára jelentkezve felvételét kérheti, aki DLA fokozattal vagy a köztestület alapszabályának 2. mellékletében meghatározott hazai művészeti szakmai elismeréssel – az alapszabály a www.mma.hu/alapszabaly honlapoldalon elérhető – vagy külföldi szakmai elismeréssel rendelkezik.

A köztestület **2019. január 2.** napjától ismételten biztosítja a köztestületi tagságra felvételi kérelem benyújtását; a benyújtáshoz szükséges formanyomtatvány és adatkezelési nyilatkozat az MMA honlapjáról (www.mma.hu) tölthető le.

A felvételi kérelmet – kizárólag postai úton, tértivevényes küldeményként, **2019. február 4-ig** történő postára adás mellett – a Magyar Művészeti Akadémia Titkárságának címére (1368 Budapest, Pf. 242) kell beküldeni.

mma.hu